

ZVYŠOVANIE VZDELANOSTNEJ ÚROVNE PRÍSLUŠNÍKOV
MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT.
MODERNÉ VZDELÁVANIE PRE VEDOMOSTNÚ SPOLOČNOSŤ /
PROJEKT JE SPOLUFINANCOVANÝ ZO ZDROJOV EÚ

ITMS: 26130130057

Európska únia
Európsky sociálny fond

ZÁKLADNÁ ŠKOLA Ľ. PODJAVORINSKEJ 1, KOŠICE

NÁMETY NA HODINY PRACOVNÉHO VYUČOVANIA PRE I. STUPEŇ ZŠ A ŠPECIÁLNYCH TRIED ZŠ

**Mgr. MARTINA BEGENIOVÁ, Mgr. GABRIELA KEDŽUCHOVÁ,
EUBOMÍRA ŠUJANSKÁ**

Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít.
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Základná škola Ľ. Podjavorinskej 1, Košice

1.1 Inovácia výučby žiakov z MRK na podporu
čitateľskej gramotnosti vrátane digitálneho vyučovania

NÁMETY NA HODINY PRACOVNÉHO VYUČOVANIA PRE I. STUPEŇ ZŠ A ŠPECIÁLNYCH TRIED ZŠ

Mgr. Martina Begeniová
Mgr. Gabriela Kedžuchová
Ľubomíra Šujanská

Košice
2013

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

OBSAH

Uvod	3
1. Teoretická časť	5
1.1 Projekt.....	5
1.2 Čitateľská gramotnosť.....	6
1.3 Charakteristika predmetu	8
1.3.1 Ciele predmetu	8
1.3.2 Obsah predmetu.....	15
2. Praktická časť	16
2.1 Námety na vyučovacie hodiny.....	16
Téma: Modelovanie - váza.....	16
Téma: Veľkonočné ozdoby - Kraslice.....	19
Téma: Ikebana.....	21
Téma: Poznávanie semien a plodov zeleniny. Pestujeme zeleninu	24
Téma: Vytvorenie obrázkov zo sušených kvetov	27
Téma: Hospodársky dvor	30
Téma: Automobily.....	33
Téma: Ľudové tradície	36
Téma: Plavidlá.....	39
Téma: Kútik živej prírody.....	42
Téma: Sebaobsluha.....	45
Téma: Pestovateľské práce	48
Téma: Šitie na kartón	51
Prílohy	54

Úvod

Základná škola L. Podjavorinskej 1, Košice je plne organizovaná základná škola. Bola daná do užívania 1. 9. 1983 a v školskom roku 1983/1984 bolo zriadených 15 tried, ktoré navštevovalo 218 žiakov.

Základnú školu L. Podjavorinskej 1, Košice navštevujú od 1. 9. 1983 iba rómski žiaci, prevažne zo sídliska Luník IX. Žiaci tunajšej školy pochádzajú z prostredia s nízkou sociokultúrnou úrovňou rodiny, kde starostlivosť a zodpovednosť rodičov za deti je nedostatočná, s odlišnými sociálnymi vzťahmi ku škole a k vzdelaniu, s malou slovnou zásobou, so slabými vyjadrovacími schopnosťami. Väčšina žiakov pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia. Aj úroveň dosiahnutých výsledkov je adekvátna podmienkam, v ktorých žijú. Skutočnosť, že v rodinách komunikujú iba rómskym jazykom, sa negatívne odráža v jazykovom prejave žiakov. Slovná zásoba žiakov je chudobná, ich vyjadrovanie je strohé, gramaticky nesprávne. Vedomosti žiakov sú krátkodobé, učivo v podstate ovládajú, ale nízka úroveň ovládania slovenského jazyka im bráni, aby dané úlohy zvládli.

Pri organizácii práce školy vychádzame z podmienok, v ktorých naši žiaci vyrastajú a sú vychovávaní pre život.

Každoročne sa zvyšoval počet žiakov navštevujúcich ZŠ L. Podjavorinskej 1, škola kapacitne nestačila, preto sa v školskom roku 2001/2002 začala výstavba prístavby školy. V školskom roku 2002/2003 bola daná do prevádzky prístavba s osemnástimi triedami, dvoma telocvičňami a bazénom. Počet žiakov každým rokom stúpал, preto sme museli v školskom roku 2003/2004 pristúpiť na dvojzmenné vyučovanie. V školskom roku 2006/2007 boli dané do užívania školské dielne, ktoré boli vybavené za pomoci U. S. Steel, Košice, s.r.o..

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne: veľkú a malú telocvičňu, bazén, 4 učebne výpočtovej techniky (62 počítačov), školské dielne, kuchynku a školskú knižnicu. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy. Veľkú telocvičňu využívame aj na spoločenské a kultúrne akcie (akadémie, divadelné predstavenia, výchovné koncerty).

V školskom roku 2005/2006 boli zriadené špeciálne triedy s počtom tried 4 a počtom žiakov 46.

V školskom roku 2012/2013 navštevovalo Základnú školu L. Podjavorinskej 1103 žiakov v 55 triedach a venovalo sa im 73 pedagogických zamestnancov. Žiaci I. stupňa mali možnosť navštevovať ŠKD v 5 oddeleniach. Žiaci školy trávili voľný čas v jednom zo 46 krúžkov záujmovej činnosti.

Škola je postavená na sídlisku Luník IX – Košice Západ. Je umiestnená v peknom prostredí, v blízkosti lesa a autobusovej zastávky, preto je dostupná aj žiakom z iných lokalít.

1. Teoretická časť

1.1 Projekt

Súčasná ekonomická a sociálna situácia si vyžaduje v oblasti vzdelávania intervencie do všetkých zložiek vzdelávacieho systému. Vedomostná spoločnosť potrebuje ľudí, pochádzajúcich aj z rómskej komunity, ktorí budú vzdelaní a budú disponovať zručnosťami, ktoré si vyžadujú nové pracovné miesta s vysokou pridanou hodnotou. Keďže slabou stránkou najohrozenejšej skupiny rómskeho etnika je práve ich vzdelanostná úroveň, príčinu treba hľadať v neovládaní spisovného a aj dorozumievacieho jazyka – teda slovenského. Preto je veľmi dôležité, aby si rómske dieťa už v ZŠ osvojilo základy spisovného jazyka do takej miery, aby bolo schopné v ňom komunikovať.

K uvedenému neoddeliteľne patrí aj čitateľská gramotnosť, pretože bez čítania s porozumením nie je možné vzdelávať žiaka. Vzhľadom na fakt, že u rómskych detí je aj absencia školskej dochádzky, je potrebné prispôbiť obsah a metódy na podporu čitateľskej gramotnosti prostredníctvom aktivizácie a motivácie priamo v škole, napr. digitalizáciou prostredia vo vyučovacom procese. Splnením hlavného cieľa projektu, ktorým je **inovácia obsahu a metód vzdelávania v ZŠ smerom k podpore čitateľskej gramotnosti žiakov z MRK, vrátane prípravy pedagógov**, prispejeme k napĺňaniu hlavného cieľa operačného programu Vzdelávanie. Sociálne znevýhodneným žiakom z MRK tak uľahčíme prístup, začlenenie sa a úspešné pôsobenie vo vzdelávaní, ale aj v spoločnosti.

Realizovaním plánovaných aktivít (podpora čitateľskej gramotnosti, digitálnej, cudzích jazykov a ďalších kľúčových kompetencií) dosiahneme, že pedagógovia a žiaci z MRK budú inovovaným obsahom/systémom vzdelávania pripravovaní na reálne potreby trhu práce a zároveň tak, že v každodennom živote budú schopní kriticky myslieť, analyzovať a vyhodnocovať spoločenské javy a pružne reagovať na zmeny potrieb na trhu práce.

Strategický cieľ projektu sme rozložili na 2 čiastkové - špecifické ciele tak, aby sme ich postupným naplnením dosiahli:

Prvý špecifický cieľ je zameraný najmä na inováciu metód a foriem výučby, inovujeme/tvoríme učebné materiály, pedagogickú dokumentáciu a di-

daktické/učebné pomôcky a IKT pre ich aktívne využitie vo vyučovacom procese modernej ZŠ, čím motivujeme, aktivizujeme a zlepšujeme viaceré kľúčové kompetencie, prioritne čitateľskú gramotnosť cieľových skupín, smerom k ich príprave, ľahšej inklúzii a úspešnému pôsobeniu vo vzdelávaní, ako aj v spoločnosti.

Druhý špecifický cieľ projektu je prioritne zameraný na zvyšovanie digitálnych zručností pedagógov a rozvoj čitateľských zručností žiakov prostredníctvom rozvoja metakognície, smerujúceho ku kvalitnejšej a modernejšej vzdelávacej príprave sociálne znevýhodnených žiakov z MRK na život ako aj prácu vo vedomostnej spoločnosti.

1.2 Čitateľská gramotnosť

Čitateľská gramotnosť je vo výskume OECD PISA definovaná ako spôsobilosť porozumieť písanému textu, používať písaný text a premýšľať o ňom. Je predpokladom rozvíjania čitateľských vedomostí a potenciálu, ktorý mu umožní aktívne sa zapojiť do života v spoločnosti.

Čitateľská gramotnosť je v modeloch gramotnosti pomenovaná aj pojmom funkčná gramotnosť, ktorú charakterizuje schopnosť spracovať textové informácie, zisťuje úroveň 4 procesov porozumenia, potrebných na úplné porozumenie informačného a literárneho textu:

- vyhľadávanie informácií,
- vyvodzovanie záverov,
- integrácia a interpretácia myšlienok a informácií,
- hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov.

Nevýhodou žiakov našej školy je skutočnosť, že žiaci doma rozprávajú iba rómskym jazykom, majú slabé vyjadrovacie schopnosti, rozprávajú chybné, až nezrozumiteľné, nechápu význam slov. Z toho vyplývajú nedostatky vo vyučovaní slovenského jazyka a s tým súvisí aj osvojovanie vedomostí v ostatných predmetoch. Vyjadrovacie schopnosti žiakov sú strohé, používajú iba jednoduché vety, gramaticky nesprávne. V texte sa nedokážu orientovať, pretože mu často nerozumejú. Vnímanie textu zásadným spôsobom ovplyvňuje

základy čitateľského výkonu, rýchlosť, správnosť, techniku čítania i samotné čítanie s porozumením, ktoré je základom školskej úspešnosti.

Z uvedených dôvodov je potrebné:

- rozvíjať slovnú zásobu žiakov a osvojovať si slovenský jazyk,
- dbať na správnu výslovnosť,
- čo najviac so žiakmi komunikovať,
- rozvíjať úroveň vnímania, pamäte a myslenia,
- osvojovať a prehľbovať zručnosť žiakov v jednoduchom a súvislom vyjadrovaní,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie ústnej a písomnej,
- viesť žiakov k tomu, aby dokázali určitý čas sústredene počúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- na všetkých vyučovacích hodinách v čo najväčšej miere využívať učebné pomôcky,
- na všetkých vyučovacích hodinách tvoriť pre žiakov učebné texty, ktoré by boli primerané veku a ich schopnostiam,
- na všetkých hodinách rozvíjať čitateľskú gramotnosť tak, aby žiaci pochopili prečítaný text,
- rozvíjať schopnosť vyhľadávať potrebné informácie, analyzovať ich a použiť ich v praxi,
- na všetkých vyučovacích hodinách využívať didaktické hry, ktorými sa doplní učivo a prispeje k jeho osvojeniu a upevneniu,
- v čo najväčšej miere využívať mimo čítankové čítanie, využívať školskú knižnicu,
- klásť dôraz na prehľbovanie pracovných návykov u žiakov, ktoré im chýbajú a rodina ich k tomu nemotivuje,
- viesť žiakov k počítačovej gramotnosti, využívať počítače v každodennom živote,
- zabezpečiť v čo najväčšej miere prístup žiakom na internet,
- pripraviť žiakov na uplatnenie sa v informačnej spoločnosti 21. storočia,
- viesť žiakov k poznávaniu nielen svojej národnej kultúry, histórie zvykov, tradícií, ale aj kultúr ostatných národov a národností.

1.3 Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na prvom stupni základnej školy zahrňuje široké spektrum pracovných činností a technológií. Vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne. Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

1.3.1 Ciele predmetu

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre oblasť **Človek a technika** vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania ktoré sú:

1. výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje),
2. výchova o technike (vedomosti),

3. výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti).

Základné ciele elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádzajú:

- **z výchovy vzťahu k technike** – rovina hodnôt a postojov – žiak si osvojuje tieto hodnoty a postoje:
  - ponímať úlohy techniky v spoločnosti,
  - uvedomovať si, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atď.),
  - bipolárne vnímať techniku (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
  - rozvíjať mravné vedomie a konanie v súvislosti s využitím techniky,
  - rozvíjať osobnostné vlastnosti,
  - uplatňovať tvorivosť vlastných nápadov,
  - vytvárať postoje k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
  - rozvíjať zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
  - rozvíjať morálne a vôľové vlastnosti (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh vynakladať úsilie na dosiahnutie kvalitného výsledku),
  - rozvíjať asertivitu pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
  - rozvíjať autonómnu pozíciu človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvedávania atď.).
- **z výchovy o technike** – rovina vedomostí – žiak si má osvojiť tieto vedomosti:
  - porozumieť základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
  - poznať základné životné potreby rastlín v rámci pestovateľských prác,
  - poznať základnú techniku v domácnosti a bezpečnú manipuláciu s ňou.

- z výchovy prostredníctvom techniky – rovina pracovných činností a zručností – žiak si osvojuje skúsenosti, pracovné činnosti a zručnosti:
  - získavať pracovné skúsenosti a zručnosti v kľúčových oblastiach techniky,
  - spôsobilosť kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
  - získavať pracovné zručnosti pri opracovaní technických materiálov,
  - spôsobilosť v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
  - osvojovať si bezpečné využívanie techniky v domácnosti,
  - pestovať a ošetrovať základné druhy rastlín,
  - získavať všeobecne využiteľné pracovné skúsenosti,
  - využívať vhodné pracovné prostriedky v bežnom živote,
  - naučiť sa pracovať v tíme,
  - poznať pravidlá bezpečnosti práce a schopnosť poskytnúť pomoc pri úraze.

Cieľom pracovného vyučovania v špeciálnych triedach je:

- upevňovať základné hygienické návyky a sebaobslužné zručnosti,
- oboznamovať sa so základmi jednoduchého pracovného postupu,
- pozorovaním a triedením materiálu získať elementárne poznatky o materiáloch,
- správne používať pracovné nástroje a pomôcky.

KOMPETENCIE

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vedie žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote

- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k seba dôvere, k novému postojú a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k seberealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách
- rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Žiak **druhého ročníka** si v predmete pracovného vyučovanie osvojuje tieto základné kľúčové spôsobilosti:

- vie pracovať efektívne (ekonomicky, zodpovedne, presne, bezpečne),
- dokáže hodnotiť výsledky svojej práce,
- má osvojené základné zásady pracovnej kultúry,
- dokáže si pripraviť pracovné miesto a udržiavať poriadok,
- využíva tvorivosť pri plánovaní práce (vytýčenie cieľa hľadanie prostriedkov na jeho dosiahnutie, príprava materiálu i náradia, vyriešenie zadanej úlohy, overenie),
- dodržiava požadované bezpečnostné a hygienické pravidlá pri práci,
- osvojenie si pracovných návykov u žiaka.

Žiak tretieho ročníka si v predmete pracovné vyučovanie osvojuje tieto základné kľúčové spôsobilosti:

a) sociálne komunikačné spôsobilosti

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane,
  - správne používa pojmy z pracovnej terminológie,
  - dokáže určitý čas sústredene počúvať, náležite reagovať,
  - rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
  - na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- b) spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia*
- pracuje efektívne (ekonomicky, zodpovedne, presne, bezpečne),
  - využíva tvorivosť pri plánovaní práce (vytýčenie cieľa, hľadanie prostriedkov na jeho dosiahnutie, príprava materiálu i náradia, vyriešenie zadanej úlohy, overenie),
  - používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach), používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie,
  - rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,
- c) spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie*
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- d) spôsobilosť učiť sa učiť sa*
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva ich vo svojom učení,
  - získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- e) spôsobilosť riešiť problémy*
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných, alebo nových problémoch,
  - pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,
- f) osobné, sociálne a občianske spôsobilosti*
- má osvojené základné zásady pracovnej kultúry,

- dodržiava požadované bezpečnostné a hygienické pravidlá pri práci,
  - dokáže si pripraviť pracovné miesto a udržiavať poriadok,
  - osvojuje si pracovné návyk,
  - dokáže hodnotiť výsledok svojej práce,
  - uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
  - účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní pravidiel, je zodpovedný, dodržiava dohody,
  - ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadi a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,
- g) *spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry*
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie v živote,
  - cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo,
  - rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj.

Absolvent programu primárneho vzdelávania **pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia** má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného

- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,

- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa*
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
  - prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
  - hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,
- e) kompetencia spôsobilosť riešiť problémy*
- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- f) osobné, sociálne a občianske spôsobilosti (spôsobilosti)*
- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
  - dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
  - uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
  - pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
  - dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry*
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
  - dokáže pomenovať základné druhy umenia,
  - správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
  - ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku,
  - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
  - cení si a rešpektuje kultúrno -historické dedičstvo a ľudové tradície.

1.3.2 Obsah predmetu

Obsah predmetu v **2. a 3. ročníku** tvoria **štyri základné tematické okruhy:**

- Tvorivé využitie technických materiálov
- Základy konštruovania
- Starostlivosť o životné prostredie
- Ľudové tradície a remeslá

1. Tvorivé využitie technických materiálov zahŕňa poznávanie vlastností materiálov:

- a) papier a kartón
- b) textil

2. Základy konštruovania zahŕňajú konštrukcie okolo nás.

3. Starostlivosť o životné prostredie obsahuje:

- a) črepníkové rastliny a životné prostredie
- b) pokusy a pozorovania

4. Ľudové tradície a remeslá skúmajú vlastnú kultúru, tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami, poznávajú ľudové remeslá.

Obsah pracovného vyučovania v **2. ročníku špeciálnych tried** je členený na zložky:

V zložke **sebaobslužné činnosti** si žiaci osvojujú základy osobnej hygieny.

V zložke **práce v domácnosti** si žiaci osvojujú základy hygieny v domácnosti. Do prác v domácnosti sú zahrnuté aj prípravné práce na šitie.

Zložka **práce v dielni** je zameraná na prácu s drobným materiálom, modelovanie, montážne a demontážne práce, práce s papierom a kartónom.

Zložka **pestovateľské práce** je zameraná na poznávanie podmienok života rastlín, ošetrovanie izbových rastlín, oboznámenie sa so záhradníckym náradím (motyka a hrable).

2. Praktická časť

2.1 Námety na vyučovacie hodiny

Téma: Modelovanie - váza	
Tematický celok: Tvorivé využitie technických materiálov	
Počet hodín: 1	
<i>Cielová skupina:</i>	III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak dokáže pracovať s modelovacou hmotou Plus a pastou pre modelárov DAS. Vie miesiť, deliť, valkať, tvarovať a spájať modelovaciu hmotu a pastu pre modelárov. Vie vytvoriť ozdobnú vázu.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • riadený rozhovor • výklad • demonštrácia • didaktická hra • práca s učebnicou • samostatná práca – vyhľadávanie informácií
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • modelovacia hmota Plus • pasta pre modelárov DAS • podložky na prácu • interaktívna tabuľa • počítač • učebnice • prezentácia v PowerPointe • pracovný materiál

ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • V úvodnej časti učiteľ oboznámi žiakov s cieľom vyučovacej hodiny – miesiť, deliť, valkať, tvarovať a spájať modelovaciu hmotu plus a pastu pre modelárov. Vytvoriť ozdobnú väzu.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny.
<ul style="list-style-type: none"> • Motivácia: učiteľ pomocou pracovného materiálu: zhotovená a vyfarbená väza z modelovacej hmoty Plus a pripravenej prezentácie: Farebné dekorácie váz a výrobkov z hlíny, popisuje tvary rôznych váz a výrobkov z hlíny. • V hlavnej časti hodiny učiteľ vyzve žiakov, aby si otvorili učebnice <i>na strane 38 - 39</i>, prečítali si príslušný text a prezerali obrázky.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pozorne sledujú výklad doplnený prezentáciou. Zapájajú sa do rozhovoru a výkladu učiteľa, prezerajú tvary rôznych váz a výrobkov z hlíny, ako aj tvary zhotovenej a vyfarbenej väzy. • Žiaci čítajú text z učebnice, prezerajú si obrázky.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vysvetlí žiakom postup práce. Rozdá im pomôcky, poučí ich o práci s modelovacou hmotou Plus a pastou pre modelárov DAS, názorne im ukáže správny postup práce.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú podľa pokynov učiteľa.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ usmerňuje žiakov a riadi celú aktivitu žiakov.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci dodržiavajú postup práce, správnu manipuláciu s modelovacou hmotou a pastou.

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Didaktická hra: Hrnčiari</i> - učiteľ vysvetlí žiakom postup hry: Žiaci majú povedať, čo všetko sa dá vyrobiť z hliny. Prvý žiak povie výrobok (napr. hrniec), druhý žiak zopakuje slovo a pridá ďalší výrobok (napr. hrniec, džbán). Z hry vypadáva ten kto nevie pokračovať ďalej. • Učiteľ usmerňuje žiakov pri hre. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci hrajú hru podľa pokynov učiteľa.
<ul style="list-style-type: none"> • V záverečnej časti hodiny dohliada na upratovanie po práci a zhotovenie výstavky prác. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci uložia všetky pomôcky na miesto a poupratujú triedu. Zhotovia výstavku prác - váz.
<p>Prílohy: Prezentácia v PowerPointe: Farebné dekorácie váz a výrobkov z hliny, Pracovný materiál – zhotovená a vyfarbená váza z modelovacej hmoty Plus</p>	
<p>Použitá literatúra: Wilkes, A.: Prvá kniha pre šikovné ruky, 2008, s. 36 Nicholsonová, S., Robinsová D.: Velikánska kniha pre tvorivé deti, 2010, s. 202-203</p>	

Téma: Veľkonočné ozdoby - Kraslice	
Tematický celok: Ľudové tradície a remeslá	
Počet hodín: 1	
<i>Cielová skupina:</i>	II. a III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak dokáže navrhnuť a zhotoviť veľkonočné kraslice z vyfúknutých vajíčok – škrupín.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • riadený rozhovor • výklad • demonštrácia • práca s papierom • práca s učebnicou, učenie z textu • samostatná práca – vyhľadávanie informácii
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vyfúknuté vajíčka – škrupiny • temperové farby • štetce • farebný samolepiaci papier • nožnice • pracovné listy • interaktívna tabuľa • učebnice
ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • V úvodnej časti učiteľ oboznámi žiakov s cieľom vyučovacej hodiny – navrhnuť a zhotoviť veľkonočné kraslice z vyfúknutých vajíčok – škrupín.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny.

<ul style="list-style-type: none"> • Motivácia: učiteľ pomocou prezentácie: Veľkonočná výzdoba, vajíčko- kraslica, zajačik a korbáč, (viď CD) a pracovného listu: Veľkonočné ozdoby, kraslice oboznámi žiakov s ľudovými tradíciami a remeslami, krásou ľudového umenia. Prezentáciu dopĺňa riadeným rozhovorom so žiakmi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú prezentáciu a pracovný list, ako aj výklad učiteľa. • Aktívne sa zapájajú do rozhovoru. • Na základe vlastných skúsenosti obohacujú rozhovor svojimi zážitkami.
<ul style="list-style-type: none"> • V hlavnej časti hodiny učiteľ vyzve žiakov, aby pracovali s učebnicou <i>na stranách 38-39, 34-35</i>. • Učiteľ rozdá pracovný materiál, popíše postup práce, usmerňuje žiakov a riadi celú aktivitu žiakov. • Učiteľ rozdá žiakom pracovné listy a vyzve ich aby ich vyfarbili vzormi, ktoré použili pri práci s kraslicami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú s učebnicou, čítajú a prezerajú si obrázkovú časť. • Žiaci pracujú podľa pokynov učiteľa, strihajú, lepia, vyfarbujú a dodržiavajú bezpečnosť pri práci s nožnicami. • Žiaci vyfarbia pracovný list vzormi, aké použili pri práci s kraslicami.
<ul style="list-style-type: none"> • V záverečnej časti dohľadá na upratovanie po práci, zhotovenie výstavky prác. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci uložia všetky pomôcky na miesto a poupratujú. Zhotovia výstavku svojich prác - kraslíc.
<p>Prílohy: Prezentácia v PowerPointe: Veľkonočná výzdoba, vajíčko - kraslica, zajačik a korbáč, Pracovný list: Veľkonočné ozdoby, kraslice</p>	
<p>Použitá literatúra: Nicholsonová, S., Robinsová, D.: Velikánska kniha pre tvorivé deti, 2011, s. 176 – 177 Knighton, K. a kol.: 50 vecí, ktoré si môžeš vyrobiť na Veľkú noc, 2011, s. 34 – 63</p>	

Téma: Ikebana	
Tematický celok: Starostlivosť o životné prostredie, upravujeme rezané kvetiny	
Počet hodín: 2 – na 1. hodine zbierajú a zabezpečujú materiál, na 2. hodine robia ikebany.	
<i>Cielová skupina:</i>	II. a III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak vie nazbierať v prírode rastliny vhodné na aranžovanie. Žiak vie urobiť zoznam rastlín, ktoré môže použiť na aranžovanie. Vie vytvoriť - naaranžovať ikebanu z nazbieraných rastlín.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • riadený rozhovor • kolektívna práca • diskusia • výklad • didaktická hra • práca s učebnicou a obrázkami • práca s prírodným materiálom • samostatná práca – vyhľadávanie informácií
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • nožnice • nôž • modelovacia pasta Plus • téglíky od masla • rôzne prírodniny • interaktívna tabuľa • počítač • učebnica • pracovné listy

ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • V úvodnej časti učiteľ oboznámi žiakov s cieľom vyučovacej hodiny – nazbierať v prírode rastliny vhodné na aranžovanie. Urobiť zoznam rastlín, ktoré môže použiť na aranžovanie. Vytvoriť, naaranžovať ikebanu z nazbieraných rastlín. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny. • Na prvej hodine idú na vychádzku, kde nazbierajú prírodný materiál – rastliny na aranžovanie. Urobia zoznam rastlín, ktoré môžu použiť na aranžovanie. • Na druhej hodine vytvárajú ikebany.
<ul style="list-style-type: none"> • Motivácia: učiteľ pomocou prezentácie: Ikebany z rôznych prírodnín, určuje a pomenúva všetky rastliny z ktorých sa dá vytvoriť ikebana. Prezentáciu dopĺňa riadeným rozhovorom so žiakmi. • V hlavnej časti hodiny učiteľ vyzve žiakov, aby pracovali s učebnicou <i>na stranách 58-59, 62-63</i>. • Učiteľ pripraví pomôcky, poučí ich o bezpečnosti pri práci s nožnicami, popisuje názvy prírodnín a určuje podľa farby vhodné prírodniny na vytváranie ikebany. • Usmerňuje žiakov a riadi celú aktivitu žiakov. • <i>Didaktická hra: Na aranžérov</i> - učiteľ rozdá žiakom pracovné listy a vyzve ich aby sa zahrali na aranžérov a vyfarbili podľa vlastnej fantázie ikebanu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pozorne sledujú prezentáciu a pozorujú rôzne ikebany naaranžované z rôznych rastlín. Zapájajú sa do rozhovoru, pozorne sledujú názvy jednotlivých rastlín. • Žiaci čítajú text a prezerajú si obrázky. • Skúmajú rôzne kombinácie farieb a rastlín pri aranžovaní. • Žiaci spoločne s učiteľom pracujú, pripravujú konáriky, z nazbieraného materiálu a vkladajú do modelovacej pasty v tégliku špicom dole. • Dodržiavajú bezpečnosť pri práci s nožnicami. • Žiaci nakreslia a vyfarbia ikebanu na pracovných listoch podľa vlastnej fantázie.

- V záverečnej časti dohliada na upratovanie po práci a vytvorenie výstavky ikebán.

- Žiaci uložia všetky pomôcky na miesto a poupratujú triedu. Zhotovia výstavku ikebán.

Prílohy:

Prezentácia v PowerPointe: Ikebany z rôznych prírodnín

Pracovný list: Ikebany z rôznych prírodnín

Použitá literatúra:

Horová, J.: Sto inspirácií z Ekoateliér, 2010, s. 12 – 13

Clarke, P.: Objavuj stromy, 2009

Stichmannová – Marnyová, U.: Čo to tu kvitne, 2006

Howell, L.: Objavuj kvety, 2008

Téma: Poznávanie semien a plodov zeleniny. Pestujeme zeleninu	
Tematický celok: Starostlivosť o životné prostredie	
Počet hodín: 1	
<i>Cielová skupina:</i>	II. a III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak dokáže vysvetliť, prečo je zelenina zdravá. Vie vysievať semená hrachu a fazule do debničky, vymenovať potreby rastlín na správny rast, pomenovať podľa obrázkov náradie pri siatí a výsadbe priasad. Rozoznať aspoň 5 druhov semien.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • riadený rozhovor • kolektívna práca • diskusia • výklad • demonštrácia • didaktická hra • práca s rôznym materiálom • práca s učebnicou • samostatná práca
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • debnička na sadenie • zemina • náradie na sadenie • semená • počítač • interaktívna tabuľa • učebnice

ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • V úvodnej časti hodiny učiteľ oboznámi žiakov s cieľom vyučovacej hodiny – vysvetliť prečo je zelenina zdravá, vysievať semená hrachu a fazule do debničky, vymenovať potreby rastlín na správny rast, pomenovať podľa obrázkov náradie pri siatí a výsadbe priesad, Rozoznať aspoň 5 druhov semien. • Motivácia: učiteľ pomocou prezentácie: Semená a plody zeleniny, oboznamuje žiakov s témou danej hodiny. Prezentáciu dopĺňa riadeným rozhovorom so žiakmi.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny. • Žiaci pozorne sledujú prezentáciu, aktívne sa zapájajú do rozhovoru, prezerajú si rôzne postupy pri siatí a sadení, určujú druhy semien.
<ul style="list-style-type: none"> • V hlavnej časti hodiny učiteľ vyzve žiakov, aby pracovali s učebnicou <i>na strane</i>: 46 – 49. Prečítať text, vymenovať potreby rastlín na správny rast, pomenovať podľa obrázkov náradie pri siatí a výsadbe priesad, Rozoznať aspoň 5 druhov semien. • <i>Didaktická hra: Na záhradníkov</i>: učiteľ ukáže žiakom, ako pracujú záhradníci a vyzve žiakov, aby ho napodobňovali aké činnosti ukazuje, (okopávanie, trhanie buriny, polievanie, sadenie, hrabanie a podobne).	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú s učebnicou, sledujú text a obrázky. Odpovedajú na otázky. • Žiaci sa hrajú na záhradníkov, napodobňujú pohyby aké robí záhradník pri okopávaní, polievaní, hrabaní a podobne.

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ pripraví na lavicu pomôcky, vysvetlí postup práce. Spoločne so žiakmi zasadí do debničky na sadenie semená fazule, hrachu a šošovice. Poučí žiakov o bezpečnosti pri práci s náradím na siatie a výsadbu priesad. • Usmerňuje žiakov a riadi celú aktivitu žiakov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú v kolektíve podľa pokynov učiteľa, podávajú náradie na sadenie, semená, polievajú a dodržiavajú bezpečnosť pri práci s náradím na siatie a výsadbu priesad.
<ul style="list-style-type: none"> • V záverečnej časti hodiny učiteľ dohľadá na upratovanie po práci a umiestnenie debničky na parapetnú dosku k oknu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci uložia všetky pomôcky na miesto, poupratujú triedu. Umiestnia debničku k oknu.
<p>Prílohy: Prezentácia v PowerPointe: Semená a plody zeleniny</p>	

Téma: Vytvorenie obrázkov zo sušených kvetov	
Tematický celok: Zbierame, sušíme a aranžujeme rastliny	
Počet hodín: 1	
<i>Cieľová skupina:</i>	III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak vie povedať aké rastliny a trávy zbierame na sušenie a akým spôsobom ich sušíme. Žiak vie ako postupovať pri aranžovaní obrázka zo suchých rastlín.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • riadený rozhovor • motivačné básničky • demonštrácia • vysvetľovanie • samostatná práca • výklad
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • učebnica Pracovné vyučovanie pre 3. ročník • časopis Vrabček • obrázok panáčika a vtáčika zo sušených listov • výkres • sušené listy • farbičky • lepidlo • ceruzka
ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ oboznámi žiakov s cieľom hodiny – vytvorenie obrázkov zo sušených listov.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vedie so žiakmi riadený rozhovor o zbieraní, sušení, aranžovaní rastlín a tráv.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci počúvajú a zapájajú sa do rozhovoru.

<ul style="list-style-type: none"> • V hlavnej časti hodiny učiteľ vyzve žiakov, aby si otvorili učebnice <i>na strane 60 - 61</i> a prečítali text z učebnice „<i>Zbierame, sušíme a aranžujeme rastliny</i>“. • Učiteľ doplní čítanie textu výkladom o tom, aké rastliny a trávy sa zbierajú na sušenie (<i>polo rozkvitnuté, rozkvitnuté rastliny a zelené trávy</i>), ako sa správne sušia a ako treba postupovať pri aranžovaní obrázka zo sušených rastlín. • Po prečítaní textu požiada žiakov, aby si otvorili zošity a urobili si poznámky z tabule do zošita o tom čo práve čítali. • Učiteľ má pripravené básničky – „<i>Listový panáčik</i>“ a „<i>Vtáčik</i>“. • Žiakom prečíta básničky z časopisu Vrabček. • Kladie žiakom otázky či porozumeli textu básničky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci čítajú text z učebnice o tom aké rastliny a trávy sa zbierajú na sušenie a akým spôsobom sa sušia. • Čítajú tiež o tom ako postupovať pri aranžovaní obrázka zo sušených rastlín. • Žiaci si robia poznámky z tabule do zošita. • Žiaci aktívne počúvajú a snažia sa odpovedať o čom boli básničky a či sa im páčili. • Žiaci odpovedajú na otázky.
<ul style="list-style-type: none"> • Na záver sa opýta, či by si chceli zhotoviť panáčika alebo vtáčika zo sušených listov o ktorom im pred chvíľou čítala. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci odpovedajú na otázku učiteľky.

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ ukáže žiakom vopred urobené obrázky vtáčika a panáčika zo sušených listov. Vysvetlí a ukáže im postup zhotovenia týchto obrázkov. Obrázky vystaví na viditeľné miesto, aby ich žiaci dobre videli. • Učiteľ rozdá žiakom sušené listy a ďalšie potrebné pomôcky. Vyzve ich, aby začali samostatne pracovať. Prácu žiakov usmerňuje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pozorne sledujú demonštráciu obrázkov učiteľom. • Žiaci si najprv premyslia, čo budú tvoriť – panáčika alebo vtáčika. Môžu si urobiť aj jednoduchý náčrt obrázka. Pripraví si potrebný materiál a pomôcky na aranžovanie. Obrázok si najprv naaranžujú. Potom začnú nalepovať suché listy.
<ul style="list-style-type: none"> • V záverečnej časti hodiny učiteľ požiada žiakov, aby pomaličky dokončili svoje výrobky. Zhodnotí jednotlivé výsledky žiakov, pochváli ich a povzbudí do ďalšej práce. • Učiteľ vystaví spoločne so žiakmi ich práce na nástenku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci po dokončení svojich obrázkov počúvajú vyhodnotenie ich práce. Snažia sa aj sami zhodnotiť svoj výsledok. • Spoločne s učiteľkou vystavujú svoje práce na nástenku.
<p>Použitá literatúra: Clarke, P.: Objavuj stromy, 2009, s. 26 - 27 Dorance, S.: Co si dneska vytvoríme?, 2008, s.36 -37</p>	

Téma: Hospodársky dvor	
Tematický celok: Pracujeme s papierom a kartónom	
Počet hodín: 1	
<i>Cielová skupina:</i>	III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak chápe čo sú to papierové vystrihovačky. Vie obkresliť obrázky - makety, presne ich vystrihnúť a zložiť. Žiak rozumie pojmu hospodársky dvor.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • motivačný rozhovor • didaktická hra • demonštrácia učiteľom • vysvetľovanie • samostatná práca • pozorovanie obrázkov • diskusia • výklad
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • práca s počítačom a interaktívnou tabuľou • makety zvieratiek, gazdu a vecí z hospodárskeho dvora • obálky s obrázkami zvieratiek • nožnice • výkres • pastelky • lepidlo • kreatívne šablóny – hospodársky dvor
ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ oboznámi žiakov s cieľom hodiny – vytvorenie papierových vystrihovačiek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny.

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Didaktická hra: Hra s obrázkami:</i> učiteľ má pripravené obálky, v ktorých sú rozstrihané obrázky hospodárskych zvierat (6 -7 častí). Úlohou žiakov je zostaviť z jednotlivých dielov celok. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sa aktívne zapájajú do hry.
<ul style="list-style-type: none"> • V hlavnej časti hodiny učiteľ vedie so žiakmi rozhovor na tému Hospodársky dvor – aké zvieratá tam žijú, kto sa o nich stará, aký z nich máme úžitok a pod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sa snažia zapájať do rozhovoru.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozhovor učiteľa je doplnený prezentáciou na tému – Hospodársky dvor 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú prezentáciu. Snažia sa správne odpovedať na otázky.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ požiada žiakov, aby si otvorili učebnicu na strane 10 a prečítali si text o tom, čo sú to papierové vystrihovačky. • Vyzve žiakov, aby si otvorili zošity a opísali si poznámky z tabule. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú s učebnicou. • Čítajú text z učebnice o papierových vystrihovačkách a robia si poznámky z tabule do zošita.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ ukáže žiakom hotový výrobok zvieratka z hospodárskeho dvora, ktorý budú na hodine vyrábať. Vysvetlí im a ukáže jednotlivé kroky pracovného postupu. Upozorní ich na bezpečnostné opatrenia, ako aj čistotu pri práci. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú demonštráciu.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ rozdá žiakom pomôcky. Vyzve ich, aby začali samostatne pracovať. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci si zvieratka, gazdu alebo veci z hospodárskeho dvora obkreslia podľa makety alebo šablóny – hospodársky dvor. Obkreslené obrázky si vyfarbia pastelkami. Potom si ich zložia a vystrihnú. Snažia sa dodržiavať bezpečnostné opatrenia.

<ul style="list-style-type: none"> • V záverečnej časti učiteľ požiada žiakov, aby pomaličky dokončili svoje výrobky. Zhodnotí jednotlivé výsledky žiakov, pochváli ich a povzbudí do ďalšej práce. Učiteľ vystaví spoločne so žiakmi ich práce na nástenku.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pomaly ukončujú svoju prácu. Počúvajú zhodnotenie svojich výsledkov. Spoločne s učiteľom dávajú svoje práce na nástenku.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vyzve žiakov, aby si upratili svoj pracovný priestor.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci si upratujú svoj pracovný priestor.
Prílohy: Prezentácia v PowerPointe: Hospodársky dvor	
Použitá literatúra: Watt, F.: 365 nápadov, 2008, s. 72 - 73	

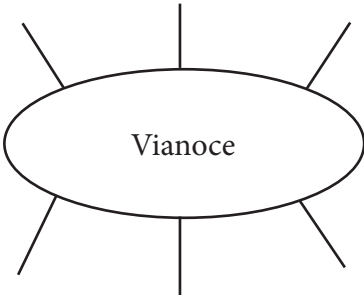
Téma: Automobily	
Tematický celok: Tvoríme, konštruujeme	
Počet hodín: 1	
<i>Cieľová skupina:</i>	III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak vie vysvetliť čo patrí medzi dopravné prostriedky. Žiak rozumie pojmu automobil. Vie zhotoviť automobil z odpadového materiálu alebo stavebnice Eitech podľa obrázka alebo vlastnej predstavy.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • metóda motivačná • metóda vysvetľovania • riadený rozhovor • diskusia • výklad • demonštrácia • skupinová práca • učenie z textu
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • väčšie papierové a kartónové obaly • textil • drôt • farebný papier • tapetový papier • plastové fľaše • lepidlo • lepiaca páska • farby • konštrukčná stavebnica Eitech – vozidlá • kreatívne šablóny - doprava • počítač • interaktívna tabuľa

ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> Učiteľ oboznámi žiakov s cieľom hodiny – prezentácia na tému automobily a výroba autíčka z odpadového materiálu a zo stavebnice Eitech. 	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny.
<ul style="list-style-type: none"> V rozhovore so žiakmi sa učiteľ odvoláva na reálny svet plný dopravných prostriedkov. Zdôvodňuje význam dopravy pre človeka a zároveň poukáže na znečisťovanie, ktoré spôsobujú. Je len otázkou času, kedy vedci vymyslia autá, ktoré budú rýchle a ekologické. 	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci sa aktívne zapájajú do rozhovoru.
<ul style="list-style-type: none"> V hlavnej časti hodiny učiteľ doplní rozhovor prezentáciou na tému – Automobily. Učiteľ ukáže žiakom model automobilu, ktorý budú na hodine vyrábať. Vysvetlí im základné technické a výtvarné princípy konštruovania. 	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci sledujú prezentáciu. Žiaci si prezrú hotový výrobok.
<ul style="list-style-type: none"> Prakticky ukáže postup výroby autíčka z pripravených prvkov odpadového materiálu a odporučí techniky, ktorými žiak dosiahne želaný efekt. Zároveň vysvetlí postup výroby autíčka aj zo stavebnice Eitech. 	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci sledujú postup práce so slovným komentárom učiteľa.

Téma: Ľudové tradície	
Tematický celok: Tradície k Vianociam	
Počet hodín: 1	
<i>Cielová skupina:</i>	III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak chápe čo sú ľudové tradície (zvyky). Vie vysvetliť pojem Vianoce a symboly, ktoré sú s tým späté. Vie zhotoviť vianočný pozdrav pre svojich najbližších.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • motivačný rozhovor • motivačná metóda • pojmová mapa • metóda vysvetľovania • demonštrácia • diskusia • výklad • učenie z textu
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • výkresy • farebný papier • makety vianočného pozdravu • vianočné ozdoby • počítač • interaktívna tabuľa • učebnica Pracovné vyučovania pre 3. ročník • perá • farbičky • lepidlo • internet
ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ oboznámi žiakov s cieľom hodiny – Vianoce a vianočné zvyky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny.

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľka vedie so žiakmi rozhovor na tému Vianoce. • Učiteľ spolu so žiakmi tvorí pojmovú mapu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sa aktívne zapájajú do rozhovoru. • Žiaci spoločne s učiteľkou tvoria pojmovú mapu na tabuľu.
<ul style="list-style-type: none"> • V hlavnej časti hodiny učiteľ vysvetľuje žiakom pojem Vianoce a symboly, ktoré sú s tým späté – vianočné zvyky, vianočné jedlá a pod. • Učiteľ dopĺňa svoj výklad prezentáciu na tému Vianoce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú prezentáciu. Aktívne sa zapájajú do výkladu učiteľa.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ požiada žiakov, aby si otvorili učebnicu na strane 36 a prečítali krátky text. Dáva žiakom otázky na porozumenie textu • Učiteľ požiada žiakov, aby si otvorili zošity a prepísali si poznámky z tabule do zošita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú s učebnicou. Čítajú text, odpovedajú na otázky učiteľa. • Žiaci si opisujú poznámky do zošita.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ ukáže žiakom maketu vianočného pozdravu, ktorý si pre nich pripravila. • Prakticky im vysvetlí jednotlivé kroky pracovného postupu. Upozorní ich na bezpečnostné opatrenia ako aj čistotu pri práci. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú postup práce so slovným komentárom učiteľky.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ rozdá žiakom pomôcky. Vyzve ich, aby začali samostatne pracovať. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Sleduje prácu žiakov. Radí im pri výbere základného tvaru a vhodných ozdôb na vianočný pozdrav. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci tvoria vianočné pozdravy pre najbližších.
<ul style="list-style-type: none"> • Snažia sa dodržiavať bezpečnostné opatrenia a čistotu pri práci. • V záverečnej časti hodiny v krátkej besede hodnotia všetky práce, estetickú pôsobivosť, výnimočnosť a pod. Posúdi jednotlivé výsledky žiakov, pochváli ich povzbudí do ďalšej práce. Učiteľ vystaví spoločne so žiakmi ich práce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci hodnotia svoje vianočné pozdravy. • Spoločne si urobia výstavku svojich prác.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vyzve žiakov, aby si upratali svoj pracovný priestor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci upratujú svoj pracovný priestor.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ v závere hodiny pustí z internetu vianočné koledy: http://www.youtube.com/watch?v=O5MTcnDzfTg&feature=player_detailpage#t=225s http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=wK9z59K3kx-M#t=9s 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci počúvajú vianočné koledy. Snažia sa známejšie aj zaspievať napr. Tichá noc.
<p>Prílohy: Prezentácia v PowerPointe: Vianoce</p>	
<p>Použitá literatúra: Smutná, I.: Nápady pro tvořivé děti, 2009, s. 8 – 9 Horová, J.: 100 inspirací z Ekoateliéru, 2010, s. 102 Donarová, V.: Co umí barvy, nužky, lepidlo, 2007, s. 24-25</p>	

Téma: Plavidlá	
Tematický celok: Základy konštruovania	
Počet hodín: 1	
<i>Cielová skupina:</i>	III. ročník
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak vie charakterizovať používaný materiál (papier, špajľa, krabička napr. od syra, textil a pod.) a vybrať vhodný materiál na konštrukciu modelu lode. Žiak dokáže skonštruovať model lode podľa makety, alebo vlastnej predstavy. Rozumie pojmu plavidlá.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • riadený rozhovor • motivačný rozhovor • otázky na porozumenie textu • demonštrácia • vysvetľovanie • samostatná práca • diskusia • výklad • učenie z textu • práca s rôznym materiálom
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • učebnica Pracovné vyučovanie pre 3. ročník • výkresy • pastelky • špajľa • lepidlo • nožnice • interaktívna tabuľa • počítač

ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ oboznámi žiakov s cieľom hodiny – charakteristika plavidiel a výroba loďky. • Učiteľ prostredníctvom prezentácie Plavidlá v minulosti a súčasnosti vysvetlí žiakom rozdiely medzi plavidlami v minulosti a súčasnosti, oboznámi z čoho sa vyrábali lode, prečo boli dôležité a pod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny. • Žiaci sledujú prezentáciu a aktívne sa zapájajú do výkladu učiteľa.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ požiada žiakov, aby si otvorili učebnicu <i>na strane 34</i> a začali čítať <i>cvičenie 2</i>. • Učiteľ vyzve žiakov, aby si otvorili zošity a opísali si záznam do zošita z učebnice: • <i>Predmety, ktoré sa potopili.....</i> • <i>Predmety, ktoré plávali na vodnej hladine.....</i> • <i>Predmety, ktoré zostali plávať hlboko ponorené.....</i> • Potom spoločne so žiakmi urobí pokus s pripravenými predmetmi (<i>korok, drievko, ihla, klinec, jablko</i>). • Učiteľ vyzve žiakov, aby si urobili poznámky do záznamu v zošite o predmetoch. • Spoločne so žiakmi sa snažia dôjsť k záveru, prečo po riekach a oceánoch plávajú oceľové lode? 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci čítajú úlohu z učebnice • Žiaci si robia záznam do zošita podľa učebnice. • Žiaci spoločne s učiteľom robia pokus. Skúmajú, ktoré predmety sa potopili v nádobe s vodou a ktoré nie • Žiaci s pomocou učiteľa robia poznámky do záznamu v zošite. • Žiaci sa zamýšľajú nad danou otázkou?

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ ukáže žiakom hotový výrobok jednoduchej loďky zhotovenej z menšej papierovej krabice napr. od syra, ktorú budú na hodine vyrábať. • Vysvetlí im jednotlivé kroky pracovného postupu. Upozorní ich na bezpečnostné opatrenia ako aj čistotu pri práci. • Učiteľ im rozdá pracovné pomôcky. Vyzve ich, aby začali jednotlivito pracovať.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú demonštráciu. • Žiaci vyrábajú loďky z menšej papierovej krabice podľa makety alebo vlastnej fantázie.
<ul style="list-style-type: none"> • V záverečnej časti hodiny učiteľ požiada žiakov, aby ukončili svoju prácu. Spoločne so žiakmi ich práce vyhodnotí. • Zhodnotí aj celkový priebeh vyučovacej hodiny.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci hodnotia svoje loďky a urobia si výstavu žiackych prác.
Prílohy: Prezentácia v PowerPointe: Plavidlá v minulosti a súčasnosti	
Použitá literatúra: Donarová, V.: Co umí barvy, nužky, lepidlo 2007, s. 78 - 79	

Téma: Kútik živej prírody	
Tematický celok: Pestovateľské práce	
Počet hodín: 2	
<i>Cielová skupina:</i>	II. ročník špeciálnych tried – A variant
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak vie vysvetliť dôležitosť rastlín pre život na zemi. Vie opísať stavbu rastlín a vie vymenovať základné podmienky života rastlín – voda, vzduch, svetlo, teplo, pôda. Žiak vie polievať, kypriť, čistiť listy od prachu. Živý kútik v triede.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetľovanie • opis • rozhovor • rozprávanie • demonštrovanie • práca vo dvojiciach • samostatná práca
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dataprojektor • obrázky izbových rastlín • omalovanky izbových rastlín, hlavné časti rastliny, pomôcky pri pestovaní, starostlivosť o izbové rastlinky (klívia, potosovec, begónia, difenbachia, fialka, svokrin jazyk, kaktusy) • farebné ceruzy • euroobaly • handričky na odstraňovanie prachu, drierka na kyprenie, nožnice, fľaša s vodou

ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> Učiteľ oboznámi žiakov s cieľom hodiny: ošetrovanie izbových rastlín, výroba jednoduchej obrázkovej knihy o izbových rastlinách.	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny.
<ul style="list-style-type: none"> Učiteľ rozpráva so žiakmi o pestovaní izbových rastlín, ich význame pre človeka.	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci rozprávajú o izbových rastlinách, ako nám skrášľujú byty, triedu.
<ul style="list-style-type: none"> Učiteľ prostredníctvom prezentácie Izbové rastliny, oboznámi žiakov s najčastejšie pestovanými izbovými rastlinami a spôsobmi starostlivosti o nich. Po skončení prezentácie, si žiaci spolu s učiteľom zopakujú osvojené poznatky.	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci sledujú prezentáciu, odpovedajú na otázky učiteľa, zapájajú sa do rozhovoru, výkladu učiteľa a komentujú snímky. Žiaci si opakujú získané vedomosti.
<ul style="list-style-type: none"> Učiteľ rozdá žiakom omaľovanky:<ul style="list-style-type: none"> <i>obrázky izbových rastlín</i> <i>hlavné časti rastliny,</i> <i>pomôcky pri pestovaní,</i> <i>starostlivosť o izbové rastliny (polievanie, kyprenie, čistenie listov).</i> Učiteľ vyzve žiakov, aby rozprávali o jednotlivých obrázkoch.	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci rozprávajú o pridelených obrázkoch. Vymalujú obrázky, vložia ich do eurobalov a odovzdajú učiteľovi.
<ul style="list-style-type: none"> Žiaci vymalujú omaľovanky, založia ich do eurobalov a odovzdajú učiteľovi. Učiteľ vymalované obrázky založí do šanónu a spolu so žiakmi si prezrú spoločne vyrobenú jednoduchú obrázkovú knihu.	<ul style="list-style-type: none"> Žiaci spolu s učiteľom si prezerajú spoločne vyrobenú knihu.

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ rozdelí žiakov do dvojíc a upozorní ich na bezpečnosť pri práci. • Spolu s týždenníkmi rozdá žiakom pomôcky a opisuje a zároveň demonštruje pracovný postup pri ošetrovaní izbových rastlín: <ul style="list-style-type: none"> - odstránenie odumretých častí, - čistenie listov od prachu - kyprenie hliny - prihnojenie - umývanie črepníka - polievanie. • Učiteľ sleduje prácu žiakov, individuálne im pomáha a usmerňuje ich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sa rozdelia do dvojíc. • Žiaci si pripravia pracovné prostredie. • Žiaci pracujú podľa pokynov učiteľa s pomôckami.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ na záver vyhodnotí prácu žiakov a pochváli ich za snahu a aktivitu na hodine. • Spolu so žiakmi poupratuje triedu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci si zopakujú poznatky, ktoré získali na hodine. • Poupratujú triedu a pomôcky.
<p>Prílohy: Prezentácia v PowerPointe: Izbové rastliny</p>	
<p>Použitá literatúra: Izbové kvetiny od A do Z, IMP, s.r.o.</p>	

Téma: Sebaobsluha	
Tematický celok: Sebaobslužné činnosti	
Počet hodín: 2	
<i>Cielová skupina:</i>	II. ročník špeciálnych tried – A variant
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak sa dokáže pod dozorom inej osoby samostatne pozapínať, obliecť, očistiť si špinavé veci, vykefovať a oprášiť si zašpinené šaty.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetľovanie • opis • rozhovor • rozprávanie • demonštrovanie • skupinová práca • samostatná práca • zvýraznenie informácie médiami • hodnotenie
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dataprojektor • interaktívna tabuľa • zapínací domček • didaktická pomôcka – Jednoduché obliekanie • didaktická pomôcka – Oblečenie • didaktická pomôcka – Kreatívne šablóny • rôzne oblečenie – sveter, mikina, rukavice, čiapka,
ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ oboznámi žiakov s obsahovou náplňou vyučovacej hodiny – obliekanie a čistenie šiat.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny.

<ul style="list-style-type: none"> • Prednesie žiakom jednoduché riekanky, ktoré si budú v priebehu hodiny opakovať. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci opakujú riekanky spolu s učiteľom.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ prostredníctvom prezentácie Obliekanie oboznámi žiakov s letným, zimným oblečením, spodným prádlom, ako sa vhodne obliecť, s čistotou oblečenia a praním bielizne. • Po skončení ukončení prezentácie zopakuje učiteľ so žiakmi poznatky o oblečení a zdôrazní význam čistoty oblečenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú prezentáciu a odpovedajú na otázky učiteľa. • Žiaci rozprávajú o starostlivosti o oblečenie a kupovaní oblečenia.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ prichystá zapínací domček a vyzve žiakov, aby skúsili pomenovať jednotlivé druhy zapínania na ňom – <i>zips, suchý zips, šnúrky, gombíky, zapínadlá</i>. • Učiteľ jednotlivu vyzve každého žiaka, aby prišiel k domčeku a pomenoval oblečenie, ktoré ma na sebe oblečené. Vyvolaný žiak potom skúša na domčeku zapínať rôzne druhy zapínania a komentuje postup. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci s pomocou učiteľa pomenujú jednotlivé druhy zapínania na domčeku. • Prichádzajú k domčeku a opisujú svoje oblečenie – farba, typ. • Žiaci sa pokúšajú zapínať rôzne druhy zapínania na domčeku.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vyberie vopred nachystané oblečenie a kladie žiakom otázky typu: - <i>ako sa volá, ako ho zapíname, na ktorú časť tela si ho oblečieme, v ktorom ročnom období ho obliekame</i>. • Učiteľ rozdelí žiakov do trojíc a rozdelí im oblečenie: <i>sveter, mikina, rukavice, čiapka, šál</i>. • Učiteľ sleduje žiakov pri práci a individuálne im pomáha. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci odpovedajú na otázky učiteľa. • V trojiciach si žiaci obliekajú pridelené oblečenie a snažia sa ho správne poskladať. • Skupiny si veci medzi sebou vymieňajú.

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ žiakom vysvetlí postup pri kefovaní odevov a čistenie lepiacim valčekom. • Učiteľ individuálne žiakom pomáha a usmerňuje ich pri práci.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci podľa pokynov učiteľa čistia oblečenie kefou a lepiacim valčekom – pri činnosti sa vysriedajú všetci žiaci.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ rozdelí žiakov na tri skupiny a rozdá im obrázkové karty <i>Jednoduché obliekanie</i>, <i>Kreatívne šablóny</i> a vysvetlí im postup pri hre. • Vyzve žiakov, aby slovné popísali, ktorá postavička má aké oblečenie.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci obliekajú postavičky pomocou obrázkových kartičiek s oblečením a podľa predlohy. Vytvárajú jednoduché vety a opisujú postavu, ktorú obliekli. • Žiaci obkresľujú šablóny a obliekajú postavu.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ na záver vyhodnotí prácu žiakov a pochváli ich za snahu a aktivitu na hodine.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci spolu s učiteľom poupratujú triedu.
<p>Prílohy: Prezentácia v PowerPointe: Obliekanie</p>	

Téma: Pestovateľské práce	
Tematický celok: Práce na pozemku	
Počet hodín: 2	
<i>Cieľová skupina:</i>	II. ročník špeciálnych tried – A variant
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Jarné práce v záhrade – hrabanie, kopanie, sadenie a pestovanie. Význam jarných prác. Práca s hrablami v záhrade.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetľovanie • opis • rozhovor • rozprávanie • demonštrovanie • skupinová práca • samostatná práca • zvýraznenie informácie médiami • hodnotenie
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • interaktívna tabuľa • pracovný list • pexeso • puzzle • hrable • krhla, igelitové vrecia

ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ oboznámi žiakov s obsahovou náplňou vyučovacej hodiny – jarné práce v záhrade a ich význam. • Učiteľ opakuje so žiakmi riekanku – <i>Ja som malý záhradník</i>. • Učiteľ prezentuje žiakom knihu so záhradným náradím a dáva im otázky – pomenuj záhradné náradie, ako a načo ho používame.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny. • Žiaci si spolu s učiteľom opakujú riekanku. • Žiaci odpovedajú na otázky učiteľa – menujú záhradné náradie a jeho použitie.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vysvetlí žiakom prácu na interaktívnej tabuli, ovládanie interaktívneho pera. • Učiteľ vyzve žiakov riešiť jednoduché úlohy na interaktívnej tabuli – umiestňovanie obrázkov do kontajnera, priradenie vhodnej vety k obrázku, zoradovanie obrázkov podľa postupnosti. • Učiteľ žiakom individuálne pomáha a usmerňuje ich.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci počúvajú pokyny učiteľa. • Žiaci pod dozorom učiteľa pracujú na interaktívnej tabuli - ťahajú a presúvajú daný objekt po interaktívnej tabuli. • Do kontajnera umiestnia len tie obrázky, na ktorých je náradie, ktoré používame pri práci v záhrade. • Priradia vhodnú vetu k obrázku. • Zoradia obrázky rastu fazule podľa postupnosti.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vyberie štyroch žiakov a dá im pexeso s obrázkami izbových rastlín, pomôcok pri ošetrovaní a pestovaní rastlín. • Zvyšným žiakom rozdá rozstrihnuté obrázky rastlín, ktoré majú poskladať podľa predlohy, šikovnejší žiaci skladajú aj bez predlohy.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú podľa pokynov učiteľa – vybraní žiaci hrajú pexeso, ostatní žiaci skladajú puzzle.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vyhodnotí aktivitu žiakov na hodine, poupratujú triedu a presunú sa na školský pozemok.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci poupratujú učebňu, prezujú sa a presunú sa na školský pozemok.

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ upozorní žiakov na bezpečnosť pri práci so záhradným náradím.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci počúvajú pokyny učiteľa.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ rozpráva so žiakmi o jari a jarých prácach v záhrade. • Učiteľ ukáže žiakom hrable, vysvetlí im načo slúži a demonštruje prácu s nimi. • Pod dozorom učiteľa sa žiaci striedajú pri hrabaní trávy na určenom mieste. Ostatní žiaci zberajú papiere a odpadky do igelitových vriec. Pri práci sa žiaci vystriedajú. • Učiteľ ukáže žiakom ako očistiť hrable a správne ich uložiť.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci rozprávajú o jari, zmeny v prírode a jarné práce v záhrade. • Žiaci sledujú učiteľa pri práci s hrablami. • Žiaci hrabú trávu a zbierajú odpadky do igelitových vriec. • Odkladajú záhradné náradie.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ na záver vyhodnotí prácu žiakov a pochváli ich za snahu a aktivitu na hodine.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci si umyjú ruky a presunú sa do triedy.
Prílohy: Predvázací zošit: Pracujeme v záhrade, Pracovný list v programe Word: Pexeso, puzzle	
Použitá literatúra: Mój prvý slovník: V záhrade, 2002	

Téma: Šitie na kartón	
Tematický celok: Práce v domácnosti	
<i>Cielová skupina:</i>	II. ročník špeciálnych tried – A variant
<i>Očakávaný výstup žiaka:</i>	Žiak vie postupne zvládať základné zručnosti s ihlou. Vie dodržiavať základné pravidlá bezpečnosti práce.
<i>Výchovné a vzdelávacie stratégie: (metódy a formy práce):</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetľovanie • opis • rozhovor • rozprávanie • demonštrovanie • samostatná práca • zvýraznenie informácie médiami • hodnotenie • vyučovacia hodina v IKT učebni
<i>Pomôcky:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • potreby na šitie – ihly, nožnice, nite, gombíky, špendlíky, náprstok • prevliekačky - zvieratá • kartón s pripravenými priamkami a bodmi • farebné nite na vyšívanie • tupé ihly • interaktívna tabuľa • vizualizér
ČINNOSŤ UČITEĽA	ČINNOSŤ ŽIAKOV
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ oboznámi žiakov s cieľom vyučovacej hodiny: preťahovanie šnúrk, príprava na šitie. • Učiteľ prednesie deťom krátku básničku: <i>Von a dnu, von a dnu..</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sú oboznámení s obsahovou náplňou hodiny. • Žiaci spolu s učiteľom recitujú básničku.

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ ukáže deťom základné potreby na šitie – nožnice, ihly rôznej veľkosti, nite rôznej hrúbky a farby, špendlíky, náprstok, gombíky. • Učiteľ dáva deťom otázky typu: <i>Aké pomôcky používame pri šití? Kedy potrebujem šiť? Načo si musíme dávať pozor keď šijeme?</i> • Učiteľ vysvetlí žiakom možné úrazy, ktoré sa môžu stať počas šitia – pichnutie sa do prsta, oka, prehltnutie ihly. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci odpovedajú na otázky učiteľa, pomenúvajú potreby na šitie. Hovoria o ich použití.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ prezentuje žiakom hotové práce – záložka (šitie na kartón), mačka (prišívanie gombíkov na kartón) domček (jednoduchá výšivka). 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci vyjadria svoj názor na prezentované výrobky.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vysvetlí žiakom, že si šitie precvičia na prevliekacích zvieratách. • Náзорne im ukáže ako pracovať s prevliekačkami. • Počas práce žiakom individuálne pomáha a usmerňuje ich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci preťahujú šnúrky cez farebných medvedíkov.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ rozdá žiakom tupé ihly s veľkým uškom, nožnice a nite. Prostredníctvom vizualizéra demonštruje žiakom postup pri navliekaní nite do ihly. • Vyzve žiakov aby sa pokúsili navliecť niť do ihly. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú činnosť učiteľa. • Žiaci si navlečú niť do ihly a odstrihnú si niť asi 50 cm dlhú. • Prevliekajú niť cez uško ihly. • Na jednom konci urobia uzlík.

<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ rozdá žiakom kartóny a predkreslenými bodmi a priamkami. • Učiteľ demonštruje žiakom pracovný postup pri šití:	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci sledujú učiteľa pri demonštrovaní pracovného postupu. • Žiaci pracujú podľa pokynov učiteľa.
<p><i>- Ihlu s navlečenou nitou držíme v polovici jej dĺžky medzi palcom a ukazovákom. Niť nedávame zbytočne dlhú, lebo sa nám zauzlí.</i></p> <p><i>- Pri šití sedíme vzpriamene, telo je len ľahko zohnuté v páse, na prácu pozeráme zo vzdialenosti asi 30cm.</i></p> <p><i>- Pri práci si ihlu si nedávame do úst a do blízkosti očí.</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ pomocou vizualizéra demonštruje žiakom vyšívanie predného stehu na kartón. • Vyzve žiakov k samostatnej práci. Pri práci žiakov sleduje a individuálne im pomáha.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci šijú predný steh sprava doľava. Pravidelne vpichujú ihlu zhora a vypichujú zdola podľa vyznačených bodov na priamke.
<ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ vyzve žiakov aby, vyšité kartóny položili na jednu lavicu. • Učiteľ na záver vyhodnotí prácu žiakov a pochváli ich za snahu a aktivitu na hodine.	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci hodnotia nielen svoj výrobok a ale aj výrobky ostatných spolužiakov. • Žiaci urobia poriadok v učebni.

Prílohy

Príloha č. 1 Vyfarbené vázy z modelovacej hmoty Plus a pasty pre modelárov DAS

Príloha č. 2 Ikebana z prírodnín

Príloha č. 3 Dozrievajúca fazuľa

Príloha č. 4 Panáčik a vtáčik zo sušených listov

Príloha č. 5 Hospodársky dvor

Príloha č. 6 Ikebana z kvetov

Príloha č. 7 Nevyfarbené vázy

Príloha č. 8 Klíčiaca fazuľa

Vydavateľ: Základná škola L. Podjavorinskej 1
Podjavorinskej 1, 040 11 Košice

Autori: Mgr. Martina Begeniová, Mgr. Gabriela Kedžuchová,
Lubomíra Šujanská

Výstup: Námety na hodiny Pracovného vyučovania pre I. stupeň ZŠ
a špeciálnych tried ZŠ

Rok vytvorenia: 2013

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedajú autori. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Tieto námety boli vytvorené z prostriedkov projektu s názvom: Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunit, operačný program Vzdelávanie. Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.